

**Bugün Pazar
Bugün Bizi
Dışarı Çıkardılar**

Korona Kapanı

**Yüksel
Pazarkaya**

“Ve Yarım Yaşlanabilirim”

İlk gün önemli. Ayrımsanan bir değişiklik yok yaşamda. Evi seven için, evden dışarıya çıkmamak, bir kısıtlama değil. Ne zaman kısıtlama oluyor? Çıkamayınca. Evden çıkmayacaksın, denildiği zaman. Yasak konulunca.

Yasak tepkiyi doğurur. Ben bunu çok yıllar acıyla yaşadım. Solcuların nefesini, yani hükümeti eleştirenlerin nefesini dinliyoruz diyen bir yönetim çöreklenmişti ülkeye. Yurtdışında öğrenimdeydim, yurtdışında da nefesimi dinliyordu yönetim. Ülkeye girmem yasaktı. Böyle bir durum olmasa, belki gitmeyi düşünmezdim. Tatil ve izin sürelerinde başka ülkeleri gezip görmeyi yeğlerdim. Canım isteyince, ülkeme gidebileceğim bilinçaltı güvencesinde olunca. Ama gidersen, gözaltına alınmak, tutuklanmak tehdidi olan uzun yıllar, özlemden -Nâzım gibi- tutuşarak gitmedim, gidemedim. O zaman zihin ve anlak tutukluluğuyla tanıştım. Caniler, katiller bile en fazla on beş yıl sonra salıverilirken, bu tutukluluk on beş yılı da geçti.

Sıla özlemi öylesine ateşliydi ki, Yunanistan gibi, ülkeye en yakın sınır komşusunda tatil yaptık. Hiç değilse, Ege'den esen rüzgârla memleket havasını bir nebze solumak umuduyla.

İlk gün bir değişim yoktu. Ama yasak sözcüğü arada bir düşünceye takılıyordu. O zaman hafif ve kısa, anlık bir ürperti içimi kaldırıyordu. Pencereden, camlı kapıdan içeriye dolan gün aydınlığıyla ürperti yatışıyordu. Duvarlar bildiğim ve sevdiğim duvarlar, ak aydınlık. Duvarlardaki resimler sevgili tanışlar. Balkona çıkıp derin soluklanabiliyorum.

Daha önce hiç alıcı gözle bakmadığım çevre binalar, balkonlarıyla, pencereleriyle somutlanıyor. Sokaktan geçen arabalar güürtü araçlarıyken, hareketli canlılar olmuştü ama tek tük kalmışlardı. Köpeğini gezdiren genç kız, bulunduğüm balkona doğru bir mutluluk ışıtıyordu. Karşı apartmanın bahçesinde üç tekerlekli bisiklete binen çocuk mutluluk odağıydı.

İlk gün bir ayrıksılık duyumsamadım. İkinci sabah biraz tedirgin uyandım. Alışveriş için bile, dışarıya çıkmak yok, dedim kendi kendime. Birden yaşlandıım. Kural koyucu, yasa yapıcı koşullamıştı bu yaşlanmayı. Altmış beş yaş üstü evde kalacak. Kuralı koymuş ama süreyi belirlememişti.

İkinci gün birden yaşlandıım. Düşüncem yaşa takıldı kaldı. Zihnim, bedenim yaşlandı. Evin içinde sersem sepelek adımlamaya başladım. Salondan koridora, oradan yatak odasına sarsak adım dolanıyörüm. Duvara, iskemleye, masaya, koltuğa takılıyörüm. Alnımı pencereye dayıyörüm. Dışarıyı görmüyörüm. Tek tük araba geçiyor, tek tük insan yürüyör, güneş buluta giriyor, hiçbirini görmüyörüm. Balkona yürüyörüm. İskemleye çöküyörüm. Soluklanmak istiyörüm. İçim daralıyor. Elimde olmadan çok derin bir soluk alıyörüm. Sonra koşup yorulmuş gibi, sert ve sık soluk alıp vermeye başlıyörüm.

Yine yürümek istiyörüm. Evin içi aydınlık mı, ayrımsamıyörüm. Duvarlardaki resimleri, odalardaki eşyaları görmüyörüm. Yürüyüp duvarlara takılıyörüm.

Ne olduğümü, kim olduğümü, nerede olduğümü unutup kendimi upuzun koltuğa bırakıyörüm. Bedenime, zihnime kilit vurulmuş, zihnen ve bedenen devinmem donmuş. Yaşlıya dünya yasak kilidi, diye düşünür gibi oluyörüm. Dünya yasak olabilir ama kendi dünyanı kurup yaşayabilirsin, diyörüm. Sanal dünyanda dolaşabilirsin, diyörüm.

Kalkıp masaya geçiyörüm. Bilgisayarı açıyörüm. Önce ileti-

lere bakıyorum. Bildik isimlerden gelen iletiler, dünyaya yeneden adım atmak duygumunu veriyor bana. Kimine dönüp yanıt vermek, bir şeyler yazmak, o bildik kişilerle söyleşiyorum algısı yaratıyor.

Sonra gazetelerin sayfalarına giriyorum. Haber başlıkları karabasan olup içime çöküyor. Birkaç başlıktan sonra sayfayı karartıyor, bilgisayarı kapatıyorum.

Ausenius'un öğüdünü ilke edinmek istiyorum. Hiçbir gün, hiçbir şey yaşlılığa götürmesin beni. Nâzım'ın devrimci coşkusuyla ömür boyu on dokuzumda duyumsayayım kendimi. Bu ancak, egemenler olmazsa, mümkün. Hiçbir egemen senin on dokuzunda devrimci kalmanı istemez. Tehdit olarak görür. Bir günde doksanına yaşlandırır.

Doksanlık delikanlıları da biliyorum ben. Ha on dokuz, ha doksan, geçerli olan yılların önemidir, sayısı değil, diyerek ölçütü koymuş Ausenius binlerce yıl önce.

Oysa, egemenin korkusudur insanın yaşamında yılların önemi. O önem ki, egemenin iktidar ve çıkar baskılarına direnmekle, onları kırmakla ölçülür. Ama egemenin buna karşı tek bildiği, baskıyı artırmaktır. Elini kolunu, dilini istencini bağlamak, zincire vurmak, köreltmektir. Direnç arttıkça, o da baskıyı arttırır. Ama nice arttırsa arttırsın, direncini kıramayacağını anlarsa, sana geçici bir soluklanma fırsatı verir. Anlamazsa, tepetaklak gider, kendi korkusunun uçurumuna yuvarlanır.

Bir haber başlığının çağrıştırdığı düşünceyle yine iskemleden kalkıyorum. Salonu, koridoru adımlıyorum. Egemen, direnmemi dört duvara kapadı, diye söyleniyorum. Önce bu dört duvara direnmek gerekiyor. Ama duvarlara karşı direnmek nasıl olur? Bu konuda daha önceden bir deneyimim yok. Duvarlara karşı direnilir mi?

İnsanın kafasını duvarlara vurmasını, doğasına, özüne

karşı, ters bir davranış olarak biliyorum. Duvarlara direnirken, kafa vurarak duvarı delmeye çalışmak durumuna düşmekten ürküyorum.

Bu ürküden, yan odada el işine, el sanatına dalmış İnci'ye sığınmak için onun yanına gidiyorum. Beni görünce, bebeğine gülümser gibi, ışıldıyor gözleri. O zaman biraz kendime geliyorum.

“Ne kadar çok yarım kalmış iş birikmiş” diyor. “Dolaplar dolu. Bu fırsattan yararlanıp onları bitirmek istiyorum.”